

## Teikuma gramatiskais centrs

### 1. uzdevums. Strādā pāri vai mācību grupā!

1.1. Uzrakstiet vai grafiski attēlojiet, ko jūs zināt par teikuma gramatisko centru!

1.2. Pamatojiet, kuru veidu (rakstisko vai grafiski attēloto) jūs izmantojāt! Ja iespējams, izmantojiet jau agrāk veidotās atgādnēs!

### 2. uzdevums.

2.1. Lasiet informāciju par Albertu Einšteinu! Ievietojiet tukšajās vietās vārdus, kas doti lodziņā!

viņš; elements; piedzima; izgudrotājs; tā; ebrejs; slinks; fiziķis; ir; kautrīgs

Alberts Einšteins \_\_\_\_\_ 1879. gada 14. martā Ulmā.

\_\_\_\_\_ ir pilsēta Vācijā.

Viņš pēc tautības bija \_\_\_\_\_.

Einšteins bija \_\_\_\_\_ un \_\_\_\_\_.

\_\_\_\_\_ izgudrojis atšķirīgus tehniskus risinājumus, piemēram, ledusskapim un dzirdes aparātam.

Einšteins esot bijis \_\_\_\_\_, taču ļoti apdāvināts skolnieks.

Bērnībā Alberts bija \_\_\_\_\_.

Einšteinis \_\_\_\_\_ ķīmiskais \_\_\_\_\_, kas nosaukts zinātnieka vārdā.

2.2. Uzrakstiet virs ievietotajiem vārdiem jautājumu, uz kuru tie atbild!

2.3. Pasvītrojiet visos teikumos izteicēju!

### 3. uzdevums. Izlasiet teikumus! Aizpildiet tabulu!

1. Kristaps Porziņģis pašlaik ir populārākais latvietis pasaulē.
2. Viņš ir Latvijas basketbola zvaigzne.
3. Kristaps dzimis 1995. gada 2. augustā.
4. Viņš nāk no Liepājas.
5. Basketbolists savu profesionālo karjeru sāka "Sevilla" komandā.
6. Pēc 2015. gada drafta Porziņģis pārcēlās uz Ziemeļameriku.

7. Pašlaik viņš pārstāv NBA klubu Dalasas “Mavericks”.

8. Porziņģis jau no mazotnes bijis talantīgs.

| Teik. nr. | Teikuma priekšmets | Izteicējs | Izteicēja jautājums |
|-----------|--------------------|-----------|---------------------|
| 1.        |                    |           |                     |
| 2.        |                    |           |                     |
| 3.        |                    |           |                     |
| 4.        |                    |           |                     |
| 5.        |                    |           |                     |
| 6.        |                    |           |                     |
| 7.        |                    |           |                     |
| 8.        |                    |           |                     |

**4. uzdevums.** *Strādā mācību grupā!* Pārrunājiēt un uzrakstiet secinājumus par teikuma gramatisko centru!

- Teikuma gramatisko centru veido teikuma \_\_\_\_\_ un \_\_\_\_\_  
(kas?)
- Teikuma locekļus, kas veido teikuma gramatisko centru, sauc vēl par teikuma \_\_\_\_\_  
(par ko?)
- Teikuma \_\_\_\_\_ atbild uz jautājumu \_\_\_\_\_.  
(kas?) (kādu?)
- \_\_\_\_\_ atbild uz jautājumiem \_\_\_\_\_ , \_\_\_\_\_  
(kas?) (kādu?) (kādu?)
- Ja teikumā nav nosaukts darītājs, to var noteikt pēc \_\_\_\_\_  
(pēc kura vārda?)
- Tad saka, ka tas ir \_\_\_\_\_ teikuma \_\_\_\_\_.  
(kāds?) (kas?)
- Tie ir vietniekvārdi \_\_\_\_\_ , \_\_\_\_\_ , \_\_\_\_\_ , \_\_\_\_\_  
(kas?) (kas?) (kas?) (kas?)